

De behandeling van echinococcosis

Naar aanleiding van de interessante artikelen van Jongsma en Stuiver,¹ en van Snellen et al.,² moet opgemerkt worden dat het aanbeveling verdient om bij de echinococcoskyste van de lever onderscheid te maken tussen de gecompliceerde en de ongecompliceerde kyste. Er is een ongecompliceerde kyste indien bij punctie kristalhelder vocht wordt verkregen. Dit betekent dat er geen verbinding is met de galwegen. In die gevallen kan de holte gespoeld worden met bijv. AgNO₃ 0,5%, hypertone zoutoplossing, formaline of fenol. Bij de gecompliceerde kyste is er een verbinding tussen kyste en galwegen. Het kystevocht is dan troebel. Het spoelen van de holte met bovengenoemde scleroserende stoffen (in het bijzonder geldt dit voor formaline en fenol), met daardoor kans op obliteratie van de galwegen, dient dan ook achterwege te blijven.³

De morbiditeit van de gecompliceerde kyste is aanzienlijk groter dan die van de ongecompliceerde kyste en wordt vooral veroorzaakt door persisterende galfistels, die tot infectie van de restholte kunnen leiden. Het is dan ook van belang om alle verbindingen tussen kyste en galwegen op te sporen. Door inspuiten van de ductus choledochus met methyleenblauw en zonodig afklemmen van het distale gedeelte van de ductus choledochus kunnen deze verbindingen à vue worden gebracht.³ Indien er een uitgebreide verbinding is tussen kyste en galwegen valt decompressie van de galwegen met een T-drain te overwegen. Na de operatie kan een galfistel persisteren door afvloedbelemmering. Endoscopische sfincterotomie kan dan uitkomst bieden.

Indien er ook maar enigszins gedacht wordt aan de aanwezigheid van een gecompliceerde kyste, moet percutane drainage van een „leverabces” worden vermeden.

LITERATUUR

- 1 Jongsma CK, Stuiver PC. De chirurgische behandeling van echinococcosis met behulp van een bevroeringsmethode. Ned Tijdschr Geneesk 1984; 128: 391-3.
- 2 Snellen JP, Terpstra OT, Urk H van. De behandeling van echinococcosis in lever, milt en long. Ned Tijdschr Geneesk 1984; 128: 394-7.

BERICHTEN

Binnenland

Rapport Laatste Hulp. – Onlangs verscheen dit rapport van de Werkgroep Uiterst Medisch Handelen van de Vereniging voor Medische Polemologie over euthanasie na een atoomramp. De werkgroep hoopt dat ook onder artsen meningsvorming over dit onderwerp op gang zal komen.

Belangstellenden kunnen het rapport schriftelijk aanvragen bij genoemde werkgroep, Postbus 135, 2260 AC Leidschendam.

Regeringsstandpunt recombinant DNA-problematiek. – De ministerraad heeft vrijdag 25 mei 1984 het regeringsstandpunt over het rapport van de Brede DNA-commissie vastgesteld. Volgens dat rapport zou een in te stellen commissie mede tot taak moeten krijgen de ethische en maatschappelijke aspecten van recombinant DNA-techniek te volgen. Besloten is geen nieuwe commissie in te stellen, maar de bestaande „ad hoc commissie” te handhaven die de

³ Barros JL. Hydatid disease of the liver. Am J Surg 1978; 135: 597-600.

Alkmaar, april 1984

J.H. POT

Wij danken collega Pot voor zijn aanvullende opmerkingen naar aanleiding van ons artikel.

Wanneer er een verbinding bestaat tussen kyste en galwegen, kan het gebruik van formaline niet alleen aanleiding geven tot obstructie van galwegen, maar ook tot beschadiging van de circulatie van de lever (trombose van de V. portae, Vv. hepaticae en V. cava inferior). Saidi beschouwt het gebruik van formaline wegens de systemische bijwerkingen ervan als obsoleet.¹ Hij heeft dezelfde mening over ethylalcohol, waarvan Barros wel gebruik maakt.² Jodiumoplossing, ether en hypertone zoutsolutie zijn onvoldoende op hun werking onderzocht. Bij proeven met muizen toonde Saidi de werkzaamheid en de geringe toxiciteit aan van zilvernitraat 0,5%.¹ Contact van zilvernitraat met galwegen (of bronchusboom) bij de behandeling van de achtergebleven holte in het geval van een gecompliceerde kyste dient overigens tot een minimum te worden beperkt. Obstructie van de galwegen behandelt Saidi met sfincterotomie, na voorafgaande verwijdering van het kystemateriaal uit de galwegen.

Wij beschreven compressie van de lever (of beademing met geringe overdruk) als methode om verbindingen tussen kyste en galwegen (of luchtwegen) aan te tonen. Injiciëren van methyleenblauw in de ductus choledochus lijkt een elegante alternatieve methode te zijn. Het lekken van lucht in de achtergebleven holte bij lokalisatie in een long wordt door spoelen van deze holte eenvoudig opgespoord.

De slotopmerking van collega Pot, een gecompliceerde kyste niet percutaan draineren, geldt uiteraard ook voor de niet-gecompliceerde echinococcoskyste.

LITERATUUR

- 1 Saidi F. Surgery of hydatid disease. Philadelphia: WB Saunders, 1976.
- 2 Barros JL. Hydatid disease of the liver. Am J Surg 1978; 135: 597-600.

Rotterdam, mei 1984

C.K. JONGSMA
P.C. STUIVER

genoemde aspecten binnen het algemene kader voor wetenschap en technologie moet volgen en bij de besluitvorming betrekken.

De Brede DNA-commissie heeft in haar advies een schets gegeven van mogelijke toepassingsgebieden van recombinant DNA (zoals in de voedings- en genotsmiddelenindustrie en de chemische industrie). Het kabinet stelt een duidelijk beeld hiervan te hebben gekregen, zal waar mogelijk positieve ontwikkelingen steunen en wijst de toepassing van recombinant DNA voor niet-vreedzame doeleinden van de hand. In de nota „Integratie van Wetenschap en Technologie in de Samenleving” wordt aangegeven op welke wijze de ethische en maatschappelijke aspecten van nieuwe ontwikkelingen zullen worden gevolgd en hoe deze bij het besluitvormingsproces kunnen worden betrokken.

Ioniserende straling. – Volgens de Kernenergiewet moet het verrichten van radiologische werkzaamheden geschieden onder toezicht van een bevoegde deskundige die op de